A°. 1859. N°. 238.

DONDERDAG 6 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Donderdag 6 Oktober.

Financiën. — Openbare werken.

Steeds is het eene belangrijke vraag, die ook door ons meermalen is ter sprake gebragt, in hoeverre het de taak eener Regering is, zich met groote werken van openbaar nut in te laten. Er kunnen tijden en omstandigheden zamentreffen, waarin eenen tusschenkomst, waarin zelfs een eigen handelen der Regering onvermijdelijk is, zal het nuttigste en onontbeerlijkste plaats hebben. Maar zeker is het aan den anderen kant, dat, wanneer eene Regering zich eenmaal op den weg van hulp, aanmoediging en ondersteuning van nuttige onderdernemingen begeeft, zij op een gladden weg geraakt, waarop telkens grooter offers van haar zullen geëischt worden veel grooter dan zij spoedig in staat zal zijn te brengen.

De geschiedenis der laatste jaren heeft de waarheid van een en ander treffend aan het licht gesteld. Toen men ten slotte tot de overtuiging gekomen was, dat de zaak der spoorwegen, ook hier eindelijk tot uitvoering moest komen, was het eerste denkbeeld, dat de Regering, naar een vooraf ontworpen plan, zelve ondernemer dier openbare werken ten algemeenen nutte zoude worden. Dat denkbeeld vond veel tegenstand. Men meende, dat de Regering haar eigenlijken werkkring daarvoor te zeer zoude uitbreiden; dat het hier eene zaak der bijzondere ondernemingsgeest, der partikuliere nijverheid en werkzaamheid gold; dat men die hoogstens van Regeringswege moest trachten op te wekken, aan te moedigen en te leiden. De Wetgevende magt huldigde diezelfde beginselen, en de Regeringsondernemingen verdwenen met het kabinet, dat ze had voorgedragen. Het beginsel der bijzondere ondernemingen met eene aanmoediging van staatswege in den vorm eener geldelijke rente-garantie had dus gezegevierd en zoude de grondslag voor verdere pogingen moeten zijn. Wat is hiervan binnen korten tijd geworden en op welk standpunt bevindt zich de zaak thans?

De regering heeft zich in de eerste plaats reeds laten bewegen, om koncessie voor den aanleg van den Noord Oostelijken spoorweg te geven; niet slechts in eene rigting, die door hare verwijdering van het centrale punt des lands, ernstige bedenkingen bij velen uitlokt, maar onder geldelijke voorwaarden, die niet minder stof tot bedenkingen geven. De rentegarantie toch is zoo hoog dat ze het negotieren van een eigen kapitaal op denzelfden voet bijna mogelijk zoude maken: en daarenboven zal het Rijk niet onaanzienlijke openbare werken voor zijne rekening nemen! Toen hier nu luide klagten over oprezen — die, wij erkennen dit dikwijls minder gegrond werden op het bezwarende der zaak, dan wel op provinciale en plaatselijke belangen — heeft de regering gemeend, die niet beter te kunnen bestrijden, dan door op dezelfde wijze nog verder te gaan. Men heeft daartoe de plannen voor den Noordelijken spoorweg vereenigd en in zamenhang gebragt met die voor het Zuiden. Men heeft het eerste denkbeeld alzoo uitgebreid tot een zoogenaamd spoorwegstelsel voor geheel ons vaderland, waarop, wat de rigtingen betreft nog meer is aan te merken dan op het vroegere partieele ontwerp, daar het toch bijna onverdedigbaar mag heeten, dat plaatsen als Amsterdam en Utrecht daarbij achter staan bij Venlo en Roermond, en de ontluikende Twentsche fabrieksdistrikten bij die in Nd. Braband! Buitendien zijn de geldelijke opofferingen voor dit ongelukkig plan zoodanig, dat zij ten hoogste bedenkelijk voorkomen voor de schatkist.

Wij deden toch reeds opmerken, dat de Regering openlijk verklaarde, dat zij van zeer nuttige hervormingsplannen moet afzien in het belang der Spoorwegen. Volgens de verklaring van den Minister, zal de som der bijdragen, welke bij wijze van renteloos voorschot aan de onderscheidene spoorwegondernemingen naar het plan der Regering in zes jaren tijds zullen worden verstrekt, vermeerderd met de kosten voor de voltooijing van het kanaal van Zuid Beveland, en voor den aanleg van den Zeeuwschen Spoorweg gevorderd, 28½ millioen guldens beloopen. De som der rentegarantie kan nu reeds klimmen tot een bedrag van 3½ millioen. Voegt men hierbij de renten van het renteloos voorschot, die natuurlijk ook ten laste van s' Rijks schatkist komen, en die tegen 4 ten honderd op een bedrag van ruim *f* 1,140,000 — gesteld worden, en de winstderving voor de sommen tot uitvoering van de doorgraving van Holland op zijn smalst gevorderd, die, voor zoover zij ten laste der schatkist zouden komen op *f* 600,000 — gerekend worden, dan verkrijgt men een geheel van *f* 5,277,000, rente, die de regering voor publieke werken wil ten beste geven. Die rente vertegenwoordigt een kapitaal van bijna 100 millioen guldens, waarvan 75 à 80 millioen aan de Spoorwegen worden ten koste gelegd! Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat onze zeer krachtige *schulddelging* in tien jaren tijds slechts eene renteverrmindering heeft te weeg gebragt van ruim *f* 5,220,000, — of een kapitaal heeft afgelost van *f* 122½ millioen, dan blijkt er uit, dat de opofferingen der schatkist voor de zaak der publieke werken jaarlijks eene verhooging der begrooting van uitgaven in rente bedrag zal ten gevolge hebben, gelijk aan de ontlasting, die in de laatste tien jaren ten gevolge van steeds voortgezette schulddelging verkregen was! Voegt men hierbij, dat onze gewone inkomsten wel geklommen zijn, maar door verschillende afschaffingen van lasten in totaal zeker niet hooger zijn in opbrengst, terwijl de gewone uitgaven steeds in nog sterker verhouding vermeerderen, dan ziet men, dat de regering al hare berekeningen alleen op den steeds durenden voorspoed onzer koloniale geldmiddelen heeft kunnen gronden.

Wij willen wel toegeven, dat men hierop van lieverlede een *weinig* mag vertrouwen, en vooral, dat *goede* en *doelmatige* openbare werken, groote toeneming van welvaart en daarmede vermeerdering van den opbrengst der belastingen kan ten gevolge hebben. Wij kunnen die laatstgenoemde hoedanigheden echter aan de voorgestelde plannen niet toekennen; we hebben ze integendeel herhaaldelijk als jammerlijk moeten bestempelen. Zoude de regering zelve van de doelmatigheid harer plannen wel verzekerd zijn? Zoude zij de overtuiging bezitten, dat indien men direkt van staatswege zoo vele millioenen wilde aanwenden, men niet iets beters zoude kunnen erlangen dan zij nu voorstelt? Naar onze gedachten is zij, bij hare zucht, om de spoorwegzaak tot een einde te brengen, en gedrongen door de tegenstrijdigste eischen en lokaalbelangen, van het eene tot het andere gekomen, zooals dan ook blijkbaar de geheele zaak der doorgraving van Holland op zijn smalst er bij ter sprake gebragt is, om ook, kon het zijn, Amsterdam te vreden te stellen. Was de plaats onzer inwoning belangrijker nog, en kon voor haar eenig direkt voordeel aangewezen worden, wie weet, of de regering ook den tegenstand van Utrecht niet door schoone lokale beloften zoude hebben trachten te doen zwijgen. Wij achten echter zulk eene wijze van de zaken tot eene beslissing te brengen, — zij moge in een konstitutioneel stelsel soms begrijpelijk schijnen, — toch niet geschikt, om ze tot een goed einde te brengen! Wij gelooven, dat ons land er, niet alleen de slechtste, maar ook de *duurste spoorwegen* door krijgen zal. Ten slotte rijst bij ons nog de vraag, of op deze wijze de spoorwegzaak bij ons, niet alleen maar *voor de leus* nog eene zaak van bijzonderen ondernemingsgeest kan genoemd worden, en of ze *inderdaad* niet eene staatszaak geworden is? Moet men deze vraag bevestigend beantwoorden, dan zoude er welligt eene andere uit voortvloeijen, of het dan nog niet beter ware, dat de Regering *direkt* een paar bepaalde lijnen voorstelde, die naar hare meening de doelmatigste zouden zijn, en of het niet verkieslijk ware, dat men het eerst over de rigtingen in het afgetrokkene eens werd, eer men tot de groote vraag der millioenen schats overging?

— Elken dag ziet men het berigt te gemoet van het sluiten van den vrede te Zurich, die in beginsel moet zijn vastgesteld. Men is meer en meer benieuwd naar de bepalingen van de te sluiten verdragen, daar het niet te voorzien is, hoe men de verschillende zienswijzen zal weten te vereenigen. Dat bezwaar is welligt nog grooter, waar het de bijeenkomst van het kongres geldt. Oostenrijk wil thans, zegt men, daarin wel treden, maar onder meer stelt het tot voorwaarde, dat Spanje, Portugal en Zweden evenzeer als in 1815 te Weenen thans aan de konferentie over Italië zullen deelnemen.

Te midden der vragen, die er worden gesteld omtrent de middelen, waardoor men de zaken van Italië wil regelen, komt de *Times* heden met een schrijven uit Parijs, waarin wordt gezegd, dat men in Toskane bij algemeen stemregt de bevolking wil doen beslissen, of zij het thans reeds vervallen verklaarde vorstelijk huis al of niet op den troon wil behouden; mogt de bevolking een ontkennend antwoord geven, dan zou het kongres een Soeverein over Toskane benoemen. De aansluiting aan Sardinië zou dus niet worden aangenomen. Men berigt trouwens, dat van wege de Fransche Regering ernstige vertoogen te Florence zouden gedaan zijn tegen 't geen in den laatsten tijd ten gunste der aansluiting en het vormen van een groot Italiaansch koningrijk onder *Victor Emmanuel* is gedaan. Zullen de Italianen zich echter, wat men ook zegge en doe, zoo bedaardelijk onderwerpen aan 't geen hen van buiten mogt worden opgedrongen? Hunne houding tot dus ver doet dat niet gelooven, en een nieuw berigt, dat de *Constitut.* ons heden weder per telegraaf brengt, doet nogmaals uitkomen, dat aan de bevolking van Midden Italië geen geweld zal worden aangedaan. Mogt men trouwens gedwongen buigen, het Italiaansche vraagstuk zou dan niet veel beter geregeld zijn dan voor den oorlog.

Dat alle partijen in Italië de aansluiting van Midden-Italië aan Sardinië begeeren, schijnt te blijken uit de adhaesie, die zelfs *Mazzini* aan de staatkunde van *Victor Emmanuel* hecht. Wat zou men ook voor de rust in Europa op den duur wenschelijker kunnen achten, dan dat de vulkaan van de omwenteling in Italië voor goed werd gesmoord, door eene regeling, die er alle partijen voldeed?

Of te Rome de passen aan de Sardinischen gezant zijn gegeven, is nog niet zeker. Wat gister in deze werd weêrsproken, wordt heden weder berigt. In de allokutie van den Paus, waarvan we onder Turijn, eenige punten mededeelen, wordt van zulk een maatregel nog niets voorzegd, ofschoon de Paus de ongehoorzame Bolognezen met zijn geestelijken toorn bedreigt. De taal van den Paus is echter vrij gematigd en veel bezadigder dan die van onderscheiden Fransche prelaten over de zaak

De schikking in zake het eiland San-Juan acht men in Engeland verzekerd, nu *Buchanan* gen. *Scott* heeft benoemd, om de zaak te regelen. Die hoofdofficier heeft steeds blijk gegeven van zijne zeer vredelievende gevoelens.

Schamyl is den Czaar voorgesteld. De vorstelijke profeet moet zeer ingenomen zijn door de goedheden van zijn magtigen overwinnaar.

Nadat Spanje aan Engeland en Frankrijk de verzekering heeft gegeven geene magtsuitbreiding op de Marokkaansche kust te verlangen, levert de expeditie van Spanje tegen de Moorsche stammen geen bezwaar meer op, wanneer door het hof van Fez vóór den 15. Okt. de gevraagde voldoening niet is gegeven. Generaal *O'Donnell* zal de Spaansche expeditie dan kommanderen. Ook van de Fransche grenzen zal dan tegen Ouchda geageerd worden. — Ter geruststelling heeft Engeland bij Gibraltar eene sterke vloot-afdeeling bijeen. De Fransche vloot te Toulon heeft ook bevel zee te kiezen; welke hare bestemming is, is niet bekend.

De *Patrie* meldt op hare beurt, dat het gebeurde aan de Peiho in Japan en Siam een allerongunstigsten indruk heeft gemaakt. Reden te meer, dat het gezag der Europesche wapenen in China met kracht worde gehandhaafd. — De N.-Amerik. gezant te Peking wordt nog steeds ingesloten gehouden, naar men over Rusland berigt. De depêches van de Unie moeten eerst tot zuivering 40 dagen vóór het paleis van de Zon liggen, alvorens door den eersten minister kan worden beslist, of ze onder de oogen van den Zoon des Hemels kunnen komen.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Parijs, Woensdag. De *Moniteur* meldt, dat de minister *Rouher* gedurende de afwezigheid van den hertog van Padua *ad interim* het ministerie van binnenl. zaken zal waarnemen.

Aan de beurs liep het gerucht, dat te Zurich moeijelijkheden waren ontstaan.

Men gelooft algemeen, dat het berigt, volgens hetwelk het eskader van de Middell. Zee bevel heeft ontvangen om onmiddelijk zee te kiezen, waar is. De *Patrie* zegt, dat het doel en den duur dier expeditie onbekend is.

Parijs, Woensdag. Men gelooft, dat men weldra de vredesvoorwaarden zal kennen. Alles is in beginsel vastgesteld, maar eenige onbeduidende meeningsverschillen hebben den graaf *Colloredo* genoopt, om van zijne regering nadere instruktiën te vragen. Het is waarschijnlijk, dat een kongres zal bijeen-

komen, maar volgens ontvangen bijzondere mededeelingen kan men de bijeenkomst daarvan nog niet als eene uitgemaakte zaak beschouwen. Alles zal afhangen van de houding van Engeland. Lord *Cowley* is te Biarritz aangekomen. Ofschoon men zegt, dat zijne reis betrekking heeft op de zaken van China, gelooft men, dat zij ten doel heeft eene toenadering te bewerken tusschen de hoven van Frankrijk en Engeland, ten aanzien der zaken van Italië.

Parijs, *Woensdag*. De paspoorten voor den Piemonteschen ambassadeur te Rome zijn stellig gegeven. De Romagnesche deputatie, met prins *Ercolani*, zal naar Parijs vertrekken, hopende door den keizer ontvangen te worden.

Mazzini heeft een brief bekend gemaakt, waarin hij zijn adhesie aan *Victor Emmanuel* te kennen geeft.

De heer *Brénier* is van Napels aangekomen, na een onderhoud met den koning gehad te hebben, waarbij de generaal *Roquet* tegenwoordig was.

Londen, *Woensdag*. De *Times* bevat eene korrespondentie uit Parijs, waarin wordt medegedeeld, dat de kwestie van de herstelling der verdreven dynastie in Toskanen door een algemeen stemregt zal worden beslist. Mogt dit voor den groothertog een ongunstig resultaat opleveren, dan zal door een kongres der Europ. mogendheden aan Toskanen eene soeverein vorst worden aangewezen.

Parijs, *heden*, *Donderdag*. De heer *Grandguillot* wijst in een artikel in den *Constitutionnel* er op, dat de preliminairen van Villafranca Italië onttrekken aan alle vreemde tusschenkomst. Frankrijk zal zich, zegt hij, bepalen tot raadgevingen die het meent dat Italië tot voorspoed kunnen brengen; maar baat dit niet, zoo kan het niet zoover gaan van bevelen te geven.

— Z. M. heeft, het door den gem.-raad van Gieten aan mr. *C. L. Kniphorst*, burg. en sekr. dier gem., op zijn verz., verleend eerv. ontsl. uit laatstgemelde betr. met Zijne goedk. bekragtigd.

Voorts is benoemd tot regt.-plaatsv. in de arr.-regtb. te Zwolle, mr. *B. J. B. van Sonsbeeck*, adv. aldaar.

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de prins van Oranje den 2. Okt. des namiddags ten 3 ure, vergezeld door prins *Hendrik* der Nederlanden, in een open rijtuig zijn intogt in die stad heeft gehouden. De gemeenteraad had den prins aan de grenzen van het gebied der stad opgewacht. De prins heeft in het goevernementshotel de autoriteiten ontvangen, alsmede den raad van bestuur van het bukschietersgezelschap ten gehoore ontvangen, en eene uitnoodiging aangenomen ter bijwoning van een buitengewonen wedstrijd, welke dit gezelschap ter zijner eere zal houden. Alvorens naar Wolferdange terug te keeren, hebben de prinsen een gedeelte der werken aan de fortifikatiën van den Bock bezigtigd.

:— Het diner, dat eergisteren door den baron *van Goltstein*, minister van Buitenl. zaken, aan de leden van het korps diplomatiek werd gegeven, was zeer luisterrijk. Gister is door den minister wederom een diner gegeven, waaraan de leden van de Tweede Kamer hebben deelgenomen.

§— Aan de memorie van toelichting, gevoegd bij het ontwerp van het hoofdstuk Financiën der staatsbegrooting voor 1860, ontleenen wij het volgende:

Voor de kosten van administratie der posterijen is, in verband met de verdere uitbreiding van het postwezen, *f* 34.250 meer geraamd dan over 1859 is toegestaan. De opbrengst der posterijen, die voortdurend toeneemt, is in de eerste zes maanden van 1859 wederom met *f* 28,000 vermeerderd. Die vermeerdering zal over het geheele jaar wel tot *f* 50,000 klimmen: de raming der inkomsten kan dan ook voor 1860 met *f* 50,000 worden verhoogd. Tegenover deze toeneming van inkomsten, staat slechts bovengenoemde vermeerdering van uitgaven.

Onder de buitengewone uitgaven moet in de eerste plaats worden gewezen op die, welke voor 's Rijks munthuis worden gevorderd. Daarvoor is *f* 5000 gebragt. Onderscheidene werkplaatsen der lokalen van de munt te Utrecht hebben, ter voorkoming van ongelukken, dringende behoefte aan voorziening. De smederij aldaar is slechts van eene houten zoldering voorzien, die noodwendig door eene steenen of ijzeren moet worden vervangen, ter voorkoming van altijd dreigend brandgevaar. Voorts is aan de achterzijde der werkplaats van de stempelaars een kapitale muur, door verzakking in de fundering, tot aan den zolder toe gescheurd, die daardoor, eveneens als de vloeren, van den noodigen steun beroofd is en met gevaar dreigt. Eindelijk moeten eenige kelders droog gelegd worden en bevloerd, tot voorkoming van het gevaar, dat uit hunnen toestand voor de fundamenten van het gebouw kan voortvloeijen.

In de tweede plaats moet voor de kosten voor de entrepot-inrigtingen te Rotterdam, waarvoor in de laatste jaren *f* 60,000 is toegestaan, thans *f* 15,000 meer worden gevraagd. Het menigvuldig gebruik, hetwelk thans van die inrigting wordt gemaakt, vordert eenige uitgaven meer dan vroeger werden voorzien. De behoefte aan meer steigers en spoorregels op het terrein der inrigting, die aan nieuwe ducdalven in de haven en aan uitbreiding van pakhuisruimte, blijkt voortdurend uit aanvragen van wege den handel. Tot betere afsluiting van het entrepot-terrein, wordt thans, na het aanplempen van de gronden voor het rijnspoorwegstation bestemd, eveneens meer voorziening noodzakelijk; van daar dat de som, waarmede de deskundigen meenden in de behoeften van 1859 en 1860 te kunnen voorzien, eenigermate zal worden overschreden. Doch deze uitgaven zijn niet onvruchtbaar; want behalve, dat zij gevorderd worden, om te voldoen aan de verpligting door Nederland op zich genomen, bij het traktaat met de Tolverbondsstaten van 31 Dec. 1851, brengt die entrepot-inrigting reeds nu aan de schatkist de jaarlijksche bate op van *f* 16,000.

In de derde plaats is eene som van *f* 85,000 uitgetrokken, voor den wederopbouw van een gedeelte van het Oost-Indische huis te Rotterdam, dat dreigt in te storten; deze herstelling kan niet tot eenen lateren tijd worden verschoven, ten einde ongelukken te voorkomen. Tegenover deze aanzienlijke uitgave staat eene vermeerdering van inkomsten, daar de entrepôt-direktie te Rotterdam eene vermeerdering van huur, ten bedrage van 5 ten honderd der som voor de herstelling benoodigd, heeft aangeboden.

Deze posten van buitengewone uitgaaf beloopen eene som van *f* 165,000.

De veranderingen, in de gewone uitgaafposten voorgesteld, worden in den toelichtenden staat genoegzaam opgehelderd. Slechts ééne daarvan vordert eenige bijzondere toelichting.

De aanzienlijke uitbreiding, welke de *gewone* werkzaamheden aan 's Rijks Munt in den jare 1858 verkregen, heeft de groote mate van wenschelijkheid doen kennen van eene uitbreiding van het ondergeschikt personeel bij 's Rijks Munt. In den jare 1854 is het voorzitterschap van het Muntkollegie, te gelijk met de werkzaamheden van waardijn, aan het oudste lid van het kollegie opgedragen. De ondervinding heeft doen zien, dat, bij zeer groote drukte van werkzaamheden, inzonderheid voor het algemeen toezigt op de munt, en bepaaldelijk voor het wegen der muntspecien, die verschillende werkzaamheden niet zonder bijstand van anderen kunnen verrigt worden.

Voorts moet het ook noodig worden geacht, wederom eenen aide-essaijeur bij 's Rijks Munt te benoemen.

— We gewaagden gister van de Haagsche bladen, die evenzeer als de Amsterdamsche de spoorwegplannen der regering ten hoogste afkeuren, en het erkennen, dat Utrecht het centraalpunt van het Nederlandsch spoorwegnet moet zijn. De *Echo Universel* o. a. zegt, — na aan de regering de schuld er van te hebben gegeven, dat overal de lokale belangen zich laten doen gelden, omdat de regering de medewerking van de minste plaatselijke besturen heeft afgebedeld, en elk stedeke en dorp daardoor heeft wakker gemaakt, — o. a. 't volgende:

»Ditmaal hebben de hoofdstad en Utrecht het voordeel van het regt voor zich, en alle helder denkenden moeten het standpunt goedkeuren, waarop beide steden zich plaatsen en de wijze, waarop zij het verdedigen. Het adres, uit haar midden aan de staten-generaal gerigt, is het beste bewijs der regtvaardigheid harer zaak. Hare taal is vastberaden en waar; het is niet mogelijk, dat zij geen magtigen invloed op de besluiten der Kamer uitoefene, want zij heeft het voorregt van op ware belangen van den staat gegrond te zijn.

»Ten gevolge der dringende vertoogen van de hoofdstad zal de wetgeving ongetwijfeld rijpelijk overwegen, ofschoon men reeds moeijelijk kon veronderstellen, dat de vertegenwoordiging de dwaasheden der regering bekrachtigen zou. Wij zeggen dwaasheid, en werkelijk, men zou het regeringsplan een daad van krankzinnigheid moeten noemen."

Opmerkelijker nog is de wijze, waarop het werk der regering wordt verdedigd, door het *Zond.bl.* bijv., 't geen beweert, dat wel is waar de *manoeuvres*, om de slechte en dure spoorwegen bij de Wetg. magt er door te halen, ellendig zijn, maar dat de parlementaire regeringsvorm daarvan de schuld *moet* dragen; het *Zond.bl.* wijst, ten bewijze daarvan, op *Lodewijk Philips*, die ook door omkooping met geld, eereposten en ridderlinten zijne wetsontwerpen wist te doen aannemen.

't Is schoon! Wij hebben echter reeds vroeger gezegd, dat we ons nog niet kunnen voorstellen in N.-Amerika te zijn, waar zooveel gekocht en omgekocht wordt. Bij onze regering en onze Vertegenwoordiging zijn de Oud-Hollandsche goede trouw nog aanwezig. De regering schijnt slechts afgedwaald, en een deel van de Kamer kan zich door de lokale belangen laten medeslepen. Op de meerderheid der Kamer blijven we echter nog bouwen en ten slotte op den Koning, die *de opperste scheidsregter is*, zoo ten minste de Eerste Kamer niet vooraf het kwaad herstellen wilde.

*— Wij hebben indertijd gewaagd van een nieuw spoorwegplan van den heer *François Leyssius*. De ontwerper wil de lijnen daarstellen die de regering mogt willen voorstellen. Hij wil dien aanleg doen plaats hebben in korter tijd, dan bij de verleende koncessiën is vastgesteld; hij vraagt slechts geringe offers van den Staat en het rijk kan door de aanneming zijner plannen in korten tijd eigenaar worden van een goed gecentraliseerd spoorwegnet. De heer *Leyssius* grondt zijn plan op eene leening met uitloting, geringe rente, maar hooge prijzen bij elke uitloting. De voorsteller zegt:

Stelle men dat de aanleg van het geheele net der noodzakelijk geoordeelde spoorweglijnen op *f* 140 à *f* 150,000.000 kome te staan; begrooting volgens welke wij de lengte der gezamentlijke lijnen op 250 à 300 mijlen willen taxeren.

Nemen wij de eerste cijfers tot grondslag, en dat men *f* 150.000.000 op de volgende voorwaarde negotiere: dat daarvan jaarlijks worde afgelost 2½ % of *f* 3.500.000; dat is 35,000 aktiën à *f* 100, verdeeld in 350 seriën in driemaandelijksche termijnen bij afwisseling van 87 en 88 seriën of *f* 870.000 en *f* 880.000 ieder. Verder bij betaling van 1% als premie, verdeeld in prijzen van verschillend bedrag, volgens de hieronder volgende tabel.

Ten behoeve dezer aflossing garandeert de Staat 2% 's jaars	*f* 2.800.000
terwijl de spoorwegmaatschappij op zich neemt hierbij te voegen ½ %	- 700.000
Totaal	*f* 3.500.000
Verder looft de spoorwegmaatsch., 's jaars voor premiën uit	*f* 1.400.000

Alles wat door de onderneming boven de 1½% mogt worden afgeworpen wordt als dividend uitgekeerd aan de aktiehouders tot zoolang dit dividend 3% bedraagt, wanneer het meerdere strekken zal in mindering der garantie van den Staat; die zoodoende niet meer te betalen heeft zoodra de onderneming 6½% (dus nog een % minder dan de gemiddelde opbrengst der fransche spoorwegen) oplevert.

De eventuëel nog hoogere (ofschoon minder denkbare) opbrengsten komen op nieuw ten bate der aktionarissen, die, dus in deze geldbelegging een dubbel voordeel kunnen vinden. Eerstens eene matige rente, nagenoeg gelijkstaande met die der staatsschuldbrieven, tweedens (mogt het eerste minder beloven) een *kansgenot* van prijzen, 't welk dat der tegenwoordige staatsloterij *verre* overtreft. Daarenboven zijn zij zeker hunnen inleg eenmaal (natuurlijk binnen de 40 jaren) terug te ontvangen.

De *f* 1,400.000, voortspruitende uit het tot premiën bestemde 1 pCt. of *f* 350.000 per 3 m., worden verdeeld in 515 premiën, waarbij men moet opmerken, dat de premiën trekkende nummers geen remboersement van den inleg verkrijgen, die ten bedrage van *f* 51.300 bij de *f* 350.000 worden gevoegd, hetgeen de tot premiën beschikbare som doet stijgen op *f* 401.300, verdeeld wordende in:

1	prijs van	. . . .	*f* 100,000
1	» »	. . . .	- 15,000
1	» »	. . . .	- 1,500
10	prijzen van *f* 5,000	. . . .	- 50,000
100	» » - 1,000	. . . .	- 100,000
100	» » - 500	. . . .	- 50,000
100	» » - 400	. . . .	- 40,000
100	» » - 250	. . . .	- 25,000
100	» » - 200	. . . .	- 20,000
515	prijzen of premiën bedragende te zamen		*f* 401,300

Deze negotiatie biedt den speler oneindig meer voordeelen aan dan eenige der thans bestaande loterijen. Men mag dus niet twijfelen aan de kans van slagen.

De ondervinding is daar om de stelling te verdedigen. Met veel minder gunstige kansen heeft de Keizerlijk Koninklijk Oostenrijksche *Privat Credit Anstalt* eene leening gesloten van *f* 42,000,000 C. M. verdeeld in 420,000 stuks aandeelen, *zonder rente, alleen* met de *kans op Premie* bij uitloting; *zonder eenigen waarborg van de zijde der Regering.*

De regering bekomt volgens bovenstaand plan het geheele spoorwegnet, *zonder lasten*, na 40 jaren in eigendom. Terwijl de ingediende wetsontwerpen zullen doen zien;

Dat de regering na 99 jaren (of 60 gelijk men thans verneemt) wis het spoorwegnet in eigendom verkrijgt, maar hoe? met eene kapitale schuld en last van rente betalen *voor de verdere toekomst*, en het rentelooze kapitaal besteed voor kunstwerken.

Immers indien men de denkwijze der Regering, van de vertegenwoordiging en van het publiek in het algemeen raadpleegt, dan ontwaart men het ingewortelde denkbeeld dat het Ned. spoorwegnet nimmer meer dan 2 pCt. zal afwerpen. Welnu, die overtuiging eerbiedigende, (ofschoon daar nog niet geheel in deelende) dan komt de ontwerper tevens tot de overtuiging, dat de Staat dan ook *ten eeuwigen dage* een rentelast van 3 pCt. zal moeten blijven dragen.

Het finantieële projekt van den ontwerper belooft geen van die nadeelen en mag zich dus gerustelijk aan het hooger oordeel der Volksvertegenwoordiging zien onderwerpen, aangezien hij op 1½ pCt. rente afwerping zijn plan heeft gevormd.

— Te 's Bosch wordt als kandidaat voor de Tweede Kamer genoemd de zoon van het overleden lid mr. *A. T. K. Luijben.*

*— Den 3. dezer is aan onze Hoogeschool tot dokter in de beide regten gepromoveerd de heer *S. J. Cohen*, van Utrecht, na het verdedigen van een historisch juridisch proefschrift *over de wraking van regters in strafzaken.*

Den 5. werd tot dokter in de chirurgie bevorderd de heer *J. D. C. Titsingh* med. et art. obst. doct. te Geertruidenberg.

*— Gisteren is te 's Hage weder per spoortrein uit Amsterdam een aantal zieke militairen (reconvalescenten) aangekomen, dat ter verdere verpleging in het hospitaal is opgenomen.

— De sergeant-majoor *F. R. Davids*, van het reg. veldartillerie, is door den minister van Oorlog, op grond van Zr. Ms. besluit, benoemd tot magazijnmeester der artillerie 3de klasse (geen officier zijnde) te Hellevoetsluis.

— Het examen der adspiranten naar den rang van 2en luit. administrateur van kleeding en wapening, waaraan zeven personen hebben deel genomen, is gisteren te 's Hage geëindigd. Het examen van hen, die dingen naar den rang van kwartiermeester (waaraan elf onderofficieren deelnemen) zal heden worden voortgezet en eindigen.

— Volgens ontvangen telegrafische berigten zijn Zr. Ms. schroefstoomschepen het Loo, onder bevel van den luit. ter zee der 1. kl. *J. van Gogh*, den 3. dezer te Cadix, en de Vice-Admiraa Koopman, kapt.-luit. ter zee *C. V. Zwaanshals* Reinier Claeszen, luit. ter zee 1. kl. jhr. *J. E W. F. van Raders*; en Vesuvius, luit. ter zee 1 kl. *J. O. H. Arntzenius*, den 4. dezer te Plymouth aangekomen. Aan boord van die bodems was alles wel.

— In den gemeentraad van 's Hage is het voorstel van den burgemeester omtrent de organisatie der policie aangenomen met algemeene stemmen op eene na, die van den heer *de Pinto*. Hetzelve zal worden opgenomen in art. 1 der algemeene policieverordening. Het personeel der policie zal alzoo zamengesteld zijn als volgt: een hoofd-komm. en twee komm. van policie, waarvan een voor Scheveningen; 3 inspekteurs van de 1. kl., 2 inspekteurs der 2. kl.; 5 agenten der 1. kl., 10 agenten der 2. kl., 28 agenten der 3. kl.; 2 agenten van de 2. kl. en 4 van de 3. kl. voor Scheveningen; 32 klapwakers, waarvan 4 voor Scheveningen, en 28 stille wakers.

— Tot wethouder der stad Amsterdam is gister, in plaats van den heer *v. Bosse*, benoemd de heer *Corver Hooft*, die zich dadelijk bereid heeft verklaard die betrekking te aanvaarden.

— Tot lid van den gemeenteraad te Arnhem is mr. *Böhtlingk* gekozen met 250 st. tegen 178, die op dr. *Pepfenhauser* war en vereenigd.

*— Naar men verneemt zijn in de zitting van het kantongeregt te dezer stede, van den 25 September 1859, negen en twintig personen tot boeten of gevangenisstraf verwezen, ter zake van:

1 bezigen van scheldwoorden, zonder daartoe uitgetergd te zijn;
2 nachtgerucht tot verstoring van de rust der inwoners;
3 ter verkoop voorleggen van gedrukte stukken, zonder dat daarin de naam van den uitgever of drukker voorkwam, en zulks na die te hebben kenbaar gemaakt;
1 plaatsen van passagiers op den bok eener diligence;
2 overtreding der Wet op het stuk Jagt en Visscherij;
3 zich als geleider te plaatsen op door honden getrokken wordend voertuig;
3 langs den weg voeren van stieren, zonder capuchon of ring aan den neus vastgebonden;
1 zonder vergunning binnen de barrières varkens te houden;
1 vervoer van vuilnis in daartoe niet gekeurden wagen;
1 zonder verlof ledigen van een sekreetput;
1 bij het ledigen van een secreetput bezigen van een niet gebrande schuit;
2 op de paardenmarkt anders dan stapvoets te rijden;
1 binnen de barrières medevoeren van een paard achter een rijtuig;
4 zich aan rijdende rijtuigen vast te hechten;
1 vastleggen van honden aan de baliën der gracht;
1 niet genummerd zijn van met honden bespannen voertuig, en
1 als logementhoudster aan Policie niet inzenden van eene lijst van in logies genomen personen.

— Met den 10. Okt. hoopt men, dat het stoombootveer te Gorinchem op Sleeuwijk in werking zal komen.

— Men verneemt, dat in de gemeente Ede eene landbouw-kolonie voor jeugdige veroordeelden zal worden daargesteld. De inrigting van de kolonie Nederl. Mettray bij Zutphen, zal tot voorbeeld worden genomen. *Hbl.*

— Het voornemen bestaat, van regeringswege proeven te nemen, met kunstmatige oesterteelt op de Nederlandsche kusten, op het voetspoor van hetgeen te dien aanzien in Frankrijk geschied is.

— Het *hotel garni* te Scheveningen zal worden vergroot; het werk daarvoor is voor *f* 80,000 aanbesteed.

— De heer *R. Wolf* te Bern heeft, omtrent de vroegere waarnemingen van *Lamont* te Munchen en *Presthuber* te Kremsmunster, namelijk over den invloed van het aardmagnetismus op den plantengroei, de volgende gewigtige uitkomsten verkregen. »In de jaren, waarin de zon rijk aan vlekken is, de dampkring onzer aarde weinige regens geeft, zal ook de plantengroei zich met bijzondere vruchtbaarheid en in overvloed ontwikkelen. In die jaren daarentegen, waarin de zon arm aan vlekken is, is de dampkring vochtiger, stormachtiger, en derhalve van geringer vruchtbaarheid. Mogten er onder onze natuur- en weerkundigen ook zijn, die hieromtrent bepaalde waarnemingen verrigt hebben, dan zie ik met belangstelling hunne mededeelingen te gemoet in het Maandschrift voor tuinbouw »*Flora en Pomona*." W. C. S.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 5 *Oct.*, 0,71 El.; + AP. 7.66. Gev. 3 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 5. Okt. 4 voet 7 duim; 4 voet 7½ duim Rijnlandsch.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister zijn ingediend verschillende voordragten tot bekrachtiging van provinciale belastingen in verscheidene gewesten; — een ontwerp, bevattende de begrooting voor den arbeid der gevangenen voor den dienst van 1860; — de begrooting voor de lands-drukkerij. — Een en ander is naar de Afdeelingen verzonden.

Van den heer *Sloet* is ontvangen een brief, ten geleide van een ontwerp van wet, betreffende het afkoopbaar stellen der tienden. Ook dit ontwerp is naar de afdeelingen verzonden, ten einde in dezelve, overeenkomstig het reglement van orde, te worden onderzocht.

Door den minister van Financiën is ingezonden de rekening van het pensioen-fonds der burgerlijke ambtenaren over 1857. Deze rekening is in handen gesteld eener kommissie, bestaande uit de heeren *Lijclama*, *v. Heiden*, *v. d. Poel*, *Anemaet* en *Oomen*.

In handen der komm. voor de verzoekschriften zijn gesteld adressen, ter aanprijzing van de verleende koncessiën tot den aanleg der spoorwegen; — betreffende de rigting der lijnen; — van den gemeenteraad van Amsterdam tegen de rigting van den gekoncessioneerden Zuider-spoorweg; — van de Staten van Limburg, wegens het aftappen van het water uit de Maas.

Door de kommissie voor de verzoekschriften is tot haren president benoemd de heer *Kingma*.

Door de Afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs voor 1. het buitenlands verteren van pensioenen de heeren *Hoijnck*, *Olivier*, *de Bieberstein*, *Storm* en *Wijbenga*; 2. voor het renteloos voorschot aan de Hollandsche-spoorweg-maatschappij, ten behoeve der spoorversmalling, de heeren *Sander*, *Olivier*, *Slicher*, *v. Wintershoven* en *Thorbecke*; — 3. voor afstand van grond aan de gemeente Vlagtwedde; de heeren *Wichers*, *Bots*, *de Poorter*, *Zijlker* en *Idserda*; — 4. de begraafplaatsen, de heeren *Sander*, *Meeussen*, *Dommer*, *Westerhoff* en *v. Nispen*; — 5. tot bekrachtiging van de koncessiën van de Noorder- en Zuiderspoorwegen (gelijk reeds gemeld is) de heeren *Sander*, *Meeussen*, *Slicher*, *v. Wintershoven* en *Thorbecke*.

De kommissiën van rapporteurs voor de voordragten, ter verhooging van de begrooting der Justitie voor 1858; — den afstand van grond aan Vlagtwedde; — de goedkeuring eener dading, betreffende het Rijks-domein, hebben verklaard, gereed te zijn met hare verslagen. De beraadslaging daarover is bepaald op aanstaanden Vrijdag.

MADRID, 28 September.

In de *Discusion* leest men heden het volgende: »Het ministerie heeft besloten, der Kortes verscheidene stukken voor te leggen betreffende eenige zaken, die, wat haar belang betreft, en de tallooze onwettige handelingen, die er aan kleven, de beruchte zaak der steenen verre achter zich laten. Een er van heeft betrekking op het verduisteren van 80,000 duros, bestemd voor oorlogsmaterieel, en door een bekend persoon gebruikt voor den aankoop van een niet minder bekend blad.

»Ook zegt men, dat de algemeene direktie der koloniën eene menigte stukken zal leveren, ten bewijze, hoe oneindig veel schelmerijen er ten nadeele der schatkist gepleegd zijn in de 11 jaren, die de revolutie van 1854 voorafgingen."

Onze gezant te Londen heeft gister avond de regering doen weten, dat het Engelsch kabinet er niets tegen heeft, dat Spanje van Marokko door alle mogelijke middelen voldoening zoekt te erlangen, en dat het zich er zelfs niet tegen zou verzetten zoo Tanger of eene andere Marokkaansche haven tijdelijk bezet moest worden.

MADRID, 3 Oktober.

De *Correspondencia Autografa* berigt, dat den 15. dezer de termijn verstrijkt, door de Spaansche regering aan Marokko toegestaan om haar voldoening te geven. Daarna zal de zaak aan de beslissing der wapenen worden overgelaten. Waarschijnlijk zal de generaal *O'Donnell* het bevel voeren over de Spaansche strijdkrachten.

TURIJN, 3 Oktober.

De pauselijke allokutie vinden wij heden in haar geheel medegedeeld. Daarin wordt gezegd, dat *Pius IX* verwacht had, na de allokutie van Junij jl. de weêrspannige zonen tot hun pligt te zien terugkeeren. Die hoop werd echter verijdeld; want in alle opzigten van verscheidene zijden gesterkt, zijn zij, voor niets terugdeinzende, zoover gegaan, dat zij de provinciën aan het pauselijk gezag onttrokken hebben. Zij hebben zich de regten van dat bestuur aangematigd en eerlijke den heiligen stoel toegewijde mannen van hunne funktiën ontheven. Zij hebben zelfs het geestelijk gezag overweldigd door de vrome instellingen aan nieuwe wetten te onderwerpen. Zij hebben zelfs geestelijken verbannen of gevangen gezet. Eindelijk hebben zij eene vergadering bijeengeroepen en daarin onder allerlei valsche voorwendsels verklaard, dat zij niet meer aan het pauselijk gezag onderworpen willen zijn en aan Sardinië zich willen aansluiten. Te midden van dit alles trachten de partijhoofden 's volks zeden te bederven door boeken en dagbladen te verspreiden waarin allerlei losbandigheid aangemoedigd, de stedehouder van Christus beleedigd en de godsdienst belagchelijk gemaakt wordt.

Nu volgen nog eenige gemoedelijke woorden tot de toehoorders, en daarna eene nietig verklaring van de handelingen der oproerige zonen, met de herinnering, dat zij de straffen beloopen hebben in de vorige allokutie genoemd.

WEENEN, 3 Oktober.

De aartshertog *Ferdinand Maximiliaan*, en de aartshertogin *Charlotte* zijn eergisteren van Triëst te Schonbrunn aangekomen.

In een schrijven van eenen Duitscher uit Verona, van den 27. Sept., wordt gemeld, dat de stemming daar te lande slechter is dan ooit, en ook door de verwachting van koncessiën niet verbetert. »De Venetianen," zoo vervolgt hij, »hebben zich nu eenmaal in het hoofd gezet, om de Duitschers uit den tempel te verdrijven; het is onmogelijk met eenen Italiaan tegenwoordig een verstandig woord over deze zaak te spreken. De oorzaak daarvan ligt bovenal in de nabijheid der Lombardisch-Piemontesche grenzen. De jongelieden gaan bij menigte loopen. De Veronezen hebben hunne gewone wandeling op den Bra met eene andere voor Porta Vittoria reeds lang verwisseld, omdat het met de gezindheid van een echt Italiaan niet strookt zich onder de Duitsche ambtenaren en officieren te mengen en de muziek aan te hooren. Doch hetzij het hun voor Porta Vittoria te koel wordt, of de nabijheid van het kerkhof onaangenaam is, of welligt het fraaije uitzigt op de forten aan hunne idee's niet volkomen beantwoordt, kortom, langzamerhand verschijnen er weder vele familiën op de oude wandelplaats. Overigens maken zij er staat op, dat wij Duitschers toch wel heen zullen gaan, en maken er geen geheim van, dat zij het oogenblik naauwelijks kunnen afwachten. Bijzonder slecht is ook de stemming der Italiaansche ambtenaren. Er zijn in de logementen geheele klubs van jongelieden, advokaten, administrative en zelfs regterlijke ambtenaren, die onbekommerd aldaar vergaderen, en geenszins in afgesloten lokalen, maar openlijk hunne anti-Oostenrijksche gezindheid aan den dag leggen."

WEENEN. 3 Oktober.

De *Oesterr. Corresp.* spreekt de onderstelling tegen dat tegenwoordig een halfofficieel Weener blad bestaat, alsook het gerucht der verloving van den aartshertog *Lodewijk*, jongsten broeder des keizers.

— 5 *Okt.* Met. 5 pCt. 73.50; Nat. 78.80; Bank 891.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 210.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 263.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 12.—; G. 20.

BERLIJN, 4 Oktober.

Schamyl en zijn zoon zijn den 15/27 September te Tebougoniev aan keizer *Alexander* voorgesteld. De Emir betoonde zich diep getroffen door de goedheid des keizers. Na eene militaire revue te hebben bijgewoond, is de keizer den 16/28 te Kharkov teruggekeerd, om een ter zijner eer gegeven bal bij te wonen.

Naar men verneemt, dagteekent het antwoord van Pruissen op de nota van graaf *Rechberg* reeds van 25 Sept., zal derhalve zekerlijk reeds te Weenen zijn aangekomen en dus waarschijnlijk spoedig worden openbaar gemaakt. Intusschen heeft dit antwoord geen betrekking op de aan den hertog van *Saksen-Coburg-Gotha* gezonden Oostenrijksche nota, waarvan op officieuse wijze bij ons kabinet is mededeeling gedaan, maar op eene andere, van graaf *Rechberg* aan den Oostenrijkschen gezant alhier, waarvan aan den heer *von Schleinitz* voorlezing is gedaan, en welke betrekking heeft op de hervormingsbeweging in het algemeen, en speciaal het verzoek inhoudt, dat de Pruissische regering zich ten deze nader zou verklaren. Het antwoord van ons kabinet moet hierop nederkomen, dat het standpunt, door de regering bij het antwoord van graaf *Schwerin* ingenomen, door haar ten volle blijft gehandhaafd, met andere woorden: dat zij de regtmatigheid der Duitsche beweging blijft erkennen.

LONDEN, 4 Oktober.

Volgens den *New-York Times* bevat het verdrag, door den N. Amerikaansche gezant *M'Lane* met de regering van *Juarez* gesloten, de volgende bepalingen: godsdienstvrijheid in Mexiko gelijk aan die welke in Amerika bestaat; regt van doortogt in de noordelijke staten van Mexiko en de havens der Mexikaansche golf door Sonora naar Arizona, benevens het regt, magazijnen op te rigten aan de einden der transito-wegen, het regt troepen en ammunitie te vervoeren, vrije in- en doorvoer van Amerik. goederen, enz. Voorts zou de Mexik. regering veiligheid en bescherming waarborgen, en ingeval zij dit niet vermogt, zou Amerika zijne legermagt daartoe kunnen bezigen. De Ver. St. zouden daarentegen Mexiko 4.000,000 dollars betalen waarvan de helft zou worden ingehouden ter voldoening van Mexikaansche schulden in Amerika.

Dr. *Enrico Lemmi*, die thans tot onderwijzer in de Italiaansche taal bij den prins *van Wallis* is benoemd, heeft zich altijd als zeer ijverig voorstander der Italiaansche vrijheid betoond. In 1848 en 1849 streed hij met moed tegen Oostenrijk onder *Karel Albert*; te Rome was hij weder onder de dapperste verdedigers der stad tegen de Franschen. In 1850 keerde hij, vertrouwende op de uitgevaardigde amnestie, naar Toskane: spoedig werd hij echter te Livorno in 't fort opgesloten, om daarna in ballingschap te worden gezonden. Hij verwierf zich te Londen de algemeene achting. Bij den stand der Ital. zaken is zijne benoeming vooral opmerkelijk.

De Nederl. landschapschilder *Gijselman* is der koningin op Balmoral voorgesteld, — H. M. heeft hem eene schilderij besteld, eene afbeelding van het kasteel.

Uit New-York meldt men, dat de kansen van den heer *Douglas* voor het presidiaat vermeerderen.

Op Haïti is de dochter van den president *Geffrard* doodgeschoten, terwijl zij een oogenblik in haars vaders armstoel had plaats genomen. Het schot was waarschijnlijk voor den vader bestemd geweest.

Te Chicago heeft een vreeselijke brand gewoed. De schade wordt op anderhalf millioen gulden geraamd.

De *New-York Tribune* bevat een brief uit Titusville (Pensylvanie), waarin gemeld wordt, dat den 1. Sept. jl. de olie-bron is ontdekt, waarnaar zoo lang was gezocht. Toen ter diepte van 71 voet gegraven was, vond men een ader, waaruit, tot groote verbazing en onuitsprekelijke blijdschap der omstanders, een straal water met olie gemengd te voorschijn kwam, die in 24 uren 400 gallons zuivere olie (naphtha) opleverde. Bij de aanwending van eene krachtiger pomp, verwachtte men 1000 à 1200 gallons olie per dag te krijgen. De sensatie, door de ontdekking dezer belangrijke olie-bron te weeg gebragt, was onbeschrijfelijk, en kon alleen vergeleken worden bij hetgeen in Kalifornie werd gezien, toen van het bestaan der rijkste goudlagen zekerheid was erlangd.

— 5 *Okt.* Gec. 95⅝; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. 28½, 2¼ pCt. 14¾; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. 46¾, 1½ pCt. 34¾; Rusl. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Holl. 2½ pCt. — Sard. 87.

PARIJS, 4 Oktober.

De reis van lord *Cowley* naar Biarritz geldt niet bloot de Chineesche expeditie, maar in de eerste plaats de bijeenkomst van een kongres.

Aan den maarschalk *Vaillant* moeten belangrijke depêches zijn gezonden. Men verwacht weldra te vernemen dat de in Italië achtergebleven Fransche troepen zich in beweging hebben gesteld.

Baron *Ricasoli* wordt hier verwacht, om de konklusiën van het rapport van prins *Poniatowsky* te bestrijden.

Generaal *de Martinprey* heeft voor de Marokkaansche expeditie eene magt van 20000 man vereenigd.

Het gerucht, dat *Pius IX*, den Sardinischen gezant zijne pas heeft gezonden bevestigt zich nog niet.

— 5 *Okt.* Rente op tijd 3 pCt. 69.70; Fr.-Oost Spw. 556.25; Sp. 1½ pCt. 34½, 3 pCt. 44¼.

BRUSSEL, 5 Oktober.

De gemeenteraad van Antwerpen heeft, na langdurige diskussiën, de navolgende besluiten genomen betreffende de herbouwing der afgebrande beurs: 1. de nieuwe beurs zal overdekt worden; 2. men zal bij de aanvraag tot het indienen van plannen bepalen dat het nieuwe gebouw van denzelfden stijl moet zijn als de vorige beurs, maar desniettemin de ontwerpen in een anderen stijl mede onderzoeken; 3. aan het kollegie van burgemeester en schepenen wordt opgedragen het maken van eene begrooting der kosten, met het oog op den, in den loop der diskussie, uitgesproken wensch om het postkantoor en het gebouw der telegrafie met het nieuwe beursgebouw te vereenigen: deze begrooting zal aan de goedkeuring van den raad worden onderworpen.

ADVERTENTIEN

*** Heden overleed bij hare bevalling, op het onverwachts met haar pasgeborene tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot HENDRIKA ARMÉE, in den ouderdom van ruim 41 jaren, mij nalatende een eenig kind, nog te jong om dit zoo smartelijke verlies te beseffen.

Utrecht, A. HAZENBOSCH.
den 4 October 1859.

AANBESTEDING.

*** Het Kerkbestuur der Hervormde gemeente te Zegveld is voornemens, om, op Dingsdag 18 October 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het Gemeentehuis aldaar aan te besteden: **Het Bouwen van eene Hulpkerk** voor genoemde Gemeente, waarvan de bestekken ter lezing zullen liggen te Utrecht in *den Bak*, te Woerden in *de Stads Herberg* en in het Gemeentehuis voornoemd.

*** **TE KOOP of TE HUUR**, met primo November aanstaande te aanvaarden, een zeer goed betimmerd WOONHUIS, bevattende onderscheidene Vertrekken. Te bevragen bij den Mr. Timmerman VAN WOUDENBERG, onder de Linden.

ADVERTEREN
IN DEN
NIEUWEN UTRECHTSCHEN ALMANAK.

*** De eerste proeve tot adverteren in den Nieuwen Utrechtschen Almanak van voorleden jaar mogen wij als welgelukt beschouwen. De daarin voorkomende rubriek Advertentiën werd door meerderen gezocht, dan men verwachtte, waarom dan ook alle Advertentiën niet zijn kunnen opgenomen worden. Indien men ook in aanmerking neemt, dat 15000 à 20000 van deze Almanakken in de Provincie worden verspreid, en dat die Jaarboekjes telkens in de hand worden genomen, dan is het zeker niet te verwonderen, dat belangstellenden gretig van ons voorstel tot opname hebben gebruik gemaakt. Om de onkosten van het drukken en papier te dekken hebben de Uitgevers besloten een vasten prijs voor die Advertentiën te bepalen van **25 cents per gewonen regel**, groote regels naar gelang van de plaatsruimte die ze innemen. Zij verzoeken de belanghebbenden zich thans ten spoedigste ten hunnen kantore aan te melden, daar de Almanak zoo goed als gereed ligt, en dus het blad met Advertentiën spoedig moet worden afgedrukt.

Adres *Korte Nieuwstraat*. L. E. BOSCH EN ZOON.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Op Dingsdag 11. October 1859, des voormiddags ten 10 ure, zal in genoemd Lokaal publiek worden verkocht *(wegens likwidatie.)* Eene groote partij nieuwe gemaakte **WINTERKLEEDINGSTUKKEN**, als: *Gekleede-* en *Overjassen*, *Raglans*, *Kinderjassen*, *Broeken*, *Vesten*, enz., alsmede eenige stukken en lappen *Laken*, *Duffel*, *Buxking*, *Castorine* en *Stoffen voor Damesmantels*; diverse *Wollen-* en *Linnen* **MANUFACTUREN** en eene partij **OVERSCHOENEN.** — Te zien Maandag 10 October van 10—4 ure.

*** De Notaris VAN GEIJTENBEEK, te Harmelen, zal op Dingsdag 18 Oct. 1859, voorm. 10 ure, op den Huize *Noordborch*, verkoopen:

Eenige nette en goed geconserveerde **Meubilaire en verdere roerende Goederen,** als: Mahonihouten Canapé, dito groote Boekenkast, Secretaire, Tafels, Stoelen met trypen en andere zittingen, groote Kleêrkast, Spiegels met vergulde en andere lijsten, Pendules, Moderateurlampen, Bed met toebehooren, Smirna's en andere Tapijten, Karpetten, Porcelein, Glas- en Aardewerk, waaronder een Engelsch-aard Tafel-servies met roode randen, bestaande uit p. m. 200 stuks; Koper, Tin, Blik en IJzerwerk.

Breeder bij billetten.

*** **G. VAN EIJCK, Slagter** aan de Wittevrouwenpoort w. G. 519, maakt zich bekend aan het geëerde Publiek, dat hij zich voorzien zal houden van best OSSENVLEESCH van 60 Cts., VARKENVLEESCH van 55 Cts., en LAMSVLEESCH van 45 Cts.

DE STAALWIJN
VAN DEN
Apotheker G. VAN LIPP, te Kleef.

*** Het IJzer is een van de krachtigst werkende en onmisbaarste geneesmiddelen, hetwelk in vele gevallen door geen ander kan vervangen worden. Men gebruikt het bij bleekzucht bij alle uit bloedarmoede ontstane ziekten der verterings organen, als gebrek aan eetlust, maagpijn, verstopping, diarrhea enz., bij verscheidene zenuwkwalen te gevolge van eene gebrekkige bloedvermenging, bijzonder bij epileptische toevallen, beven der leden, zenuwachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, hysterie en hypochondrie, bij bovenmatige afscheidingen tengevolge van zwakte der enkele organen of van het geheele ligchaam, namelijk bij sterk zweeten, boedvloeijingen, etteringen, enz.

Tegen alle deze ziekten heeft zich de **STAALWIJN** van den Apotheker G. VAN LIPP, te Kleef, als het uitmuntendste ijzerhoudende middel doen kennen, en wordt derhalve in Duitschland reeds door vele doctoren, waaronder de Heer Geheimraad Prof. KILLIAN, te BONN, aan hunne Patienten voorgeschreven.

De voortreffelijkheid van den **STAALWIJN** bestaat daarin, dat hij aan de opwekkende, op het Zenuwgestel gunstig werkende eigenschap van den WIJN de bloedverbeterende van het IJZER paart, zeer aangenaam van smaak en zoo ligt verteerbaar is, dat zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen. Ook verdient opmerking dat de **STAALWIJN** overal kan bewaard worden en niet aan bederf onderhevig is, gelijk andere IJzerhoudende middelen.

De FLACON met gebruiksaanwijzing kost *f* 1.25, en is te ontbieden door de HOOFDAGENTEN *F. VON WINDHEIM & Co.*, **VERKOOPHUIS** te AMSTERDAM en hunne bekende Depôts.

Heeren APOTHEKERS genieten een behoorlijk Rabat.

Amsterdam Verkoophuis.	Bodegraven, *B. E. C. Schlat-* *(man.*
Utrecht *T. Uhlenbroek* Choorst.	Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*
" *T. Uhlenbroek* O.Gracht bij de Hamburgerbrug.	Kuilenburg, *J. V. Hondius.*
" *L. J. R. Bosch* Lijnm.	Vianen, *B. Swaving.*
" *P. J. Hunck*, "	WijkbijDuurst, Wed. *C. Zorn.*
Amersfoort, Gebr. *Brunin*.	IJsselstein, *J. Groenhoff.*
" *G. T. C. v. d. Roemer.*	Zeist, *C. G. Adlung.*
" *A. H. v. Ruiven.*	en in de bekende dépots in de andere steden.
Baarn, *E. v. Dapperen.*	
" Gez. *Petersen Nobbe.*	

Sept. Oct.	**GEHUWD.**	
29	H. D. Gildemees Buse en M. D. Posthumus.	Haarlem.
30	S. D. J. H. Krol en C. H. v. Tricht.	Z. Bommel.
3	J. A. Saltet en D. A. E. Gerdenier.	Medenblik.
30	D. Visser en M. A. C. v. Merlen.	Z. Bommel.
29	L. Willink en A. Repko.	Haarlem.
	BEVALLEN.	
3	B. Ahout geb. Houben, doode dochter.	Amsterdam
1	G. ten Brink geb. Boom, dochter.	Meppel.
30	R. v. Doorninck geb. Scheltinga Spree, d.	Zutphen.
30	C. J. Hazenberg geb. Willebrands, zoon.	Leijden.
4	S. J. Haan geb. Balebrega, dochter.	Haarlem.
2	E. v. d Most geb. Penning. dochter.	Rotterdam.
29	S. J. L. v. Oordt geb. v. Oosten, zoon	Oosterbeek.
1	C. P. v. Oordt geb. v. Alphen, dochter.	Rotterdam.
1	C. Prins geb. Crommelin, dochter.	Rotterdam.
4	H. Puijker geb. Nolta, dochter.	Rotterdam.
	OVERLEDEN.	
1	J. Amiabel geb v. Velzen, 86 j.	Leijden.
3	D. Broekhuijzen, 42 j.	Rotterdam.
4	H. A. Burgerhoudt, zoon.	Rotterdam.
21	A. Blok geb. Hoekstra, 56 j.	Wormerveer.
29	M. Bossevain, zoon 23 j.	Amsterdam.
29	J. Brave, 66 j.	Amsterdam.
29	Mej. G. Both. 37 j.	Amsterdam.
3	J. Boot, zoon.	Edam.
28	A. S. v. d. Cloet.	Gouda.
1	J. F. Dröse, 85 j.	Haarlem.
3	C. P. M. v. Dun zoon 11 j.	Rotterdam.
3	M. Felix geb. Buijs, 58 j.	Zaandam.
1	P. v. Gelder, zoon.	Amsterdam.
1	J. P. Japikse., dochter.	Zaandam.
1	B. M. E. v. Koppen, dochter 26 j.	Heemstede.
30	J. H. Mulfer.	Bolsward.
30	P. Mazirel, 65 j.	Woerden
30	A. Marius, zoon 40 j.	s' Hage.
3	S. Markes Frank geb. Rood, 80 j.	Amsterdam.
2	H. Piepenbrink, 66 j.	Amsterdam.
3	W. J. v. d. Perk, zoon 20 j.	Rotterdam.
2	C. F. Schultz. dochter 5 j.	Rotterdam.
28	J. Schlütee geb. v. Vlijmen, 49 j.	Gouda.
2	J. A. Sussanna. 63 j.	Leijden
2	H. W. Strengnarts, 27 j.	Rotterdam.
1	Mej. W. J. C. Truffino.	s' Hage.
2	G. Verheij, 31 j.	Geertruidenb.
29	J. v. Willis geb. Teerink, 72 j.	Amsterdam.
1	Van der Wissel geb. Fitzner, 80 j	Haarlem.
30	J. Zilders geb. Langenzaal.	Amsterdam.

AMSTERDAM 5 Oktober 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	64⅜	64½	64⅞
dito dito	3	"	77	77¼	77⅛
dito dito	4	"	98	98¼	98
Amortisatie-Sindikaat.	3½	"	94⅛		
Handelmaatschappij. .	4½	"	127		
Oost-Indische Leening	4	"	97½		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	51¾	51⅞	
SPANJE.					
Obligatien	1¾	pCt.	33⅞	33$^{15}/_{16}$	
Obligatien	3	"	45½		
Binnenl. Schuld. . . .	3	"	43$^{7}/_{16}$	43$^{9}/_{16}$	43$^{7}/_{16}$
Amortisable			11½		
Bewijzen Koepons			4$^{11}/_{16}$	4¾	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44¾	44$^{13}/_{16}$	
dito 1856/59	3	"	43$^{3}/_{16}$	43⅜	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C^{o}*.	5	"	104⅝	104⅞	104¾
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	102¼	102⅜	
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	86⅝	86¾	
Certifikaten 1840 . . .	4	"	83¼		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	"	83¼		
dito 5e Serie	5	"	91¼	91¾	91¼
dito 1855 6e Serie . .	5	"	100½	100¾	100⅝
dito Adm. te Londen	3	"	65		
Certifik. van Assign. .	6	"	63¾		
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	79⅛	79⅜	79⅛
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	"	101¾		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C^{o}*.	4	pCt.	52¼		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	56$^{1}/_{16}$	56⅜	56$^{5}/_{16}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	"	75	74¼	75
dito dito Nat. 1854 . .	5	"	60$^{13}/_{16}$	61¼	60⅞
dito dito	2½	"	29⅞	30	29⅞
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	100⅛		
" 1839, £ 100 . .	5	"	99⅞		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	"	15$^{1}/_{16}$	15½	
Venez. Oblig.	3	"	26$^{13}/_{16}$	26⅞	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	"	16⅛	16$^{3}/_{16}$	
Mexiko, Obl.	3	"	21$^{11}/_{16}$	21¾	
N-.Am. Illin. Obl. C. B.	7	"	81¼	81½	

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N°.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen.*
5	2	w.	0.0	761.06	73.8	+ 15.5	0.74	0.	Helder.
	10	n.	0.0	62.19	58.6	+ 8.3	0.98	0.	Idem.
6	8	no.	0.0	63.14	59.4	+ 7.4	0.92	0.	Ligt bewolkt.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.